

Q U A R E S V.

1315 An si beneficium sit tenue, & congrua sustentatione detraha, nil pro pauperibus superflit, adhuc fructus beneficii sint dividendi?

R Espondeo cum Fagnano in l. 3. cap. Si quis sand de Peculio Clericorum à n. 27. alimenta Clerici esse anteponenda.

Probatur valida, & clara auct. D. Thomæ 2. 2. q. 185. art. 7. apud Fagnanum cit. Si Episcopo portio separatim ab aliis est assignata, potest de illa disponere, ut de patrimonio, & peccat male dispensando contra charitatem, non contra justitiam, nec tenetur ad restitutionem. Si autem portio illius non est separata, ejus fidei divisio committitur, qui si suam portionem faciat pauplō majorem, non est in mala fide; alias si esset magnus excessus, non esset fidelis dispensator, & est restitutioni obnoxius.

1322 Item in quodlib. 6. art. 12. ad 3. docet alio modo esse discurrendum de redditibus Hospitalium, ac de redditibus beneficiorum: his verbis: *Aliter dīendum est de illis Ecclesiasticis bonis, que principaliter sunt attribuenda necessitatibus pauperum, & ex consequenti necessitatibus ministrorum, si ut sunt bona hospitalium, & aliorum h. iusmodi: & aliter de illis bonis, que sunt principaliter attributa usibus ministrorum, sicut sunt probanda Clericorum, & alia hujusmodi; nam in primis bonis peccatum committitur non solum ex abuso, sed etiam ex ipsa rerum conditione. dum aliquis in suis usus assumit, quod est alterius; & ideo tenetur ad restitutionem tamquam defraudator rei aliena.*

In secundis vero bonis non committit peccatum, nisi per abusum, sicut & de bonis patrimonialibus dictum est. Unde non tenetur quis ad restitutionem, sed solum ad penitentiam peragendam.

1316 Ratio est; quia alimenta ex redditibus beneficii debentur Clerico ex justitia, pauperibus ex charitate. Unde pauperibus debentur superflua: à n. 410. ad 415.

1317 Concluditur, alimenta beneficiarii esse anteponenda reparationi Templi, ex cap. de his, de Eccles. adif. Reparationem vero Templi, cùm spectet ad Dei cultum, esse anteponendam sustentationi pauperum.

1318 Authoritates, quæ adduci possunt in contrarium, sunt intelligendæ de fructibus, qui supersunt, detraha decenti beneficiarii sustentatione; hi quidem sunt dividendi. Ita Fagnanus cit.

1319 Conari autem debent Beneficiarii, ut Tempa, quorum beneficia sunt eis commenda, decentibus supellectilibus, & necessaria reparatione non destituantur; sed in quantum possunt, de illis provideant. Insuper attendere debent, an Commendæ, & Abbatæ Ecclesiasticae ipsis collata, sint fundatae cum aliquo onere alendi pauperes. Ac proinde recolenda sunt dicta n. 1309.

Q U A R E S VI.

1320 An Episcopi, & beneficiarii non erogantes pauperibus redditus superfluos beneficiorum, aut eis ad malos usus abutentes teneantur ad restitutionem?

De I. Precepto Decalogi. Cap. IV.

MS

sunt. Quare & testari possunt de illis ad usus profanos licite.

1326 Nomine pauperum veniunt etiam Hospitalia, Ecclesiæ pauperes, Domus Religiorum, & ipsi Religiosi.

Q U A R E S VII.

1326 An quando beneficiarii peccante danda, etiam ipsi accipientes peccant?

P Ecce, si inducant, vel excitent dantem; minimè, si sine inductione donata acceptent, tenet Tamb. tom. 1. lib. 8. cap. 2. §. 4. n. 2. cum de Lugo, quia in primo casu sunt causa peccati alterius, in secundo autem non sunt causa, sed tota malitia est ex parte dantis.

Vide dicta de scandalo à n. 321.

1327 Certum tamen est, eos non tenere ad restitutionem, quia validè accipiunt.

Q U A R E S VIII.

1328 An Episcopi pœnas pecuniarias possint sibi applicare?

P Osse sibi, aut suæ Cameræ applicare, & non habere onus applicandi piis operibus tenent Riccius, Zerola, & Barbosa, apud Barbi in Seletis lib. 3. q. 10. selt. 12.

1329 Dico tamen, non esse recedendum à Conc. Trid. sess. 25. de refor. cap. 3. quod sic disponit: Sed licet ei, si expedire videbitur in causis civilibus, ad forum Ecclesiasticum quomodo libet pertinentibus, contra quoscumque, etiam laicos per multas pecuniarias, qua locis piis ibi existentibus, eo ipso, quod exaltæ fuerint, assignentur.

Q U A R E S IX.

1330 Ad quem spectant bona à beneficiario acquisita, & meliorationes ab eo in rebus Ecclesiæ factæ?

R Esp. cum Pirhing. lib. 3. tit. 26. §. 3. in Comp.

Si beneficiarius nullum, aut tenue patrimonium habeat, bona ab eo empta, pura fundus, prædia, &c. ad Ecclesiæ spectant, quia ex fructibus Ecclesiæ censentur empta, cap. investigandum, i. de Peculio Cleric. Potest tamen eorum fructibus uti, dum vivit.

1331 Si amplum patrimonium, dum bona emit, habet, & beneficium tenue, spectant ab beneficiariis, ejusque hæredes, quia censi debent ex fructibus patrimonialibus acquisita, adeoque illorum naturam sequuntur, ut in n. 1302. ed. maximè, quia delictum in dubio non est presumendum. Nisi constet, fuisse ab eo empta animo donandi Ecclesiæ, seu nomine Ecclesiæ. Addit tamen Pirhing. talis posse contingere casum, sive proprio, sive alieno nomine bona empta sint, ut sint inter Ecclesiæ, & hæredes dividenda, nisi certè constet,

Examen Ecclesiæ.

quod fuerint ex redditibus patrimonialibus empta, cap. inquirendum 4. hujus tit.

1332 Bona donata beneficiario ratione ejus persona, ad ipsum spectant, ut bona patrimonialia, & quasi patrimonialia; bona verbi donata pro servitio Ecclesiæ, ad Ecclesiæ spectant, sive immobilia sunt, sive mobilia; unde eorum non est dominus, sed fidelis administrator.

1333 Meliorationes factæ in fundis Ecclesiæ ex fructibus beneficii, ad Ecclesiæ spectant, & solum beneficiarius illis uti potest, dum vivit; si sunt factæ ex fructibus patrimonialibus, debent estimari, & pretium talis estimationis transit ad hæredes, nisi constet fuisse factæ animo donandi Ecclesiæ.

Q U A R E S X.

1334 An Religiosus ad Episcopatum assumptus sit dominus fructuum?

P Rima opinio affirmat, esse dominum, & de illis disponere posse, ut Episcopi sacerdotes, Medina, Palatius, Sotus, Angles, Vasquez, Hurtado, apud Bardi in seletis lib. 3. q. 10. selt. 16. Ratio est, quia in cap. statutum 18. q. 1. decernitur, quod Monachus factus Episcopus possit sibi paternam hæreditatem acquirere; sibi autem hæreditatem acquirere est esse dominum; nam ex l. in rem adi. ff. de rei vendie. nullus sibi dominium acquirit, nisi qui est verus dominus.

Si igitur Religiosus ad Episcopatum assumptus potest esse dominus hæreditatis paternæ, poterit esse dominus fructum beneficii; tota namque ratio, quæ obstare posset, est professio paupertatis Religiosæ: quæ & quæ militat pro utroque casu.

1335 Secunda opinio, quam sequor, negat esse dominum, sed liberum administratorem. D. Thom. 2. 2. q. 185. art 8. D. Bonav. in 4. sent. d. 38. § ad illud n. 47. Castrop. tr. 6. de Char. dis. 2. p. 8. & alii quamplures apud Bardi cit. n. 3.

Ratio est (ex dicendis de obligatione voti) quia Religiosus per assumptionem ad Episcopatum non desinit esse Religiosus, nec est liber à tribus votis essentialibus, sed solum manet liber ab usibus, & observantiis illis regularibus, quæ obstante statui Episcopali, ejusque decentia; carentia autem domini omnium bonorum immobilium, & mobilium, illi non obstat, si Episcopus liberam eorum administrationem habeat.

Ad rationem in oppositum respondetur cum Glossa ibi verb. legitimus, quod sicut si ante assumptionem hæreditatem paternam vindicaret sibi, non pro se, sed pro Monasterio.

Monasterio vendicaret; ita post assumptionem ad Episcopatum illam vendicat sibi quoad usum, quoad dominium vero illam vendicat Ecclesia; hic est sensus relati Capitis.

1336 Dices cum Vazquez: Si acquireret dominium non sibi, sed Ecclesie, non posset hereditatem illam renuntiare; ex relato autem textu dicitur, quod possit, at non cogitur illam vendicare.

Resp. Quod ly potest ibi debet libertatem à peccato, minimè libertatem exerciti: nam sicut Monachus, si ei proveniat hereditas paterna ante assumptionem, non potest illi renunciare; quia potest licet pro Monasterio capaci acceptare, & Monasterio ut potest capaci est jus jam acquisitum: ita si ei proveniat post assumptionem, non potest illi renunciare; quia potest licet acceptare, & Ecclesie est jam jus acquisitum. Colligitur ex eodem textu, ubi infra disponitur, ut Monachus hereditatem Monasterio restituat ante promotionem, Ecclesie vero post promotionem ad Episcopatum.

Tamb. in tom. I. lib. 8. tral. I. cap. 2. §. 4. n. 1. citans Sanchez lib. 6. in Decal. cap. 6. n. 13. 14. ait eos, sive sint domini, sive liberi administratores, peccare mortaliter, si superflua in pios usus non expendant, sed non teneri ad restitucionem, quia valide expendunt.

Et Fagnanus lib. 3. cap. ad audientiam, de Cler. non resid. num. 18. ait, proprium esse duplicit generis; unum importat verum dominium, & proprietatem, quale habent homines sacerdotes; alterum intelligitur proprium quoad liberam administrationem, quale habent beneficiari, &c. & secundum hoc Clerici sacerulares, & Religiosi habentes administrationem, hoc est beneficia in titulum, & equiparantur quoad potestatem dispensandi fructus beneficiorum. Card. Navar. in cap. Non dicatis num. 10. & 11. Rota, &c. ita Fagnanus.

RENUNTIATIO BENEFICII

1337 Est spontanea beneficii cesso legitimè facta. Est duplex, tacita, & expressa. Tacita fit, quando quis aliquid agit, quod ex natura rei, aut statuto juris retentionis beneficii opponitur, ut si Clericus beneficiarius nubet, Religionem profiteretur, aut Militiam assumere, &c. His namque actibus est annexa vacatio, extr. I. de Cler. conjug. cap. beneficium, 4. de reg. in 6. c. fin. de Cler. non residentibus, tunc namque censetur per actum facti renuntiasse.

Expressa, fit per scriptum Ordinario presentatum, in quo debet exprimi iusta causa, ver. gr. insalubritas aeris loci beneficii, impossibilitas moralis residentiae, implicatio

ad negotia incompossibilia, &c. v. num. 1341.

Renunciatio expressa est duplex, simplex, seu absoluta, & conditionata. Absoluta est quæ fit absque conditione, aut pacto. Conditionalis est, quæ fit sub aliqua conditione, aut pacto.

Ut sit valida, requiritur acceptatio, seu consensus superioris, cap. Admonit. 4. de renunt. Nomine superioris non venit ille, qui præcise potest beneficium conferre; sed ille qui potest beneficio privare, qui scilicet jurisdictionem supra beneficiarium habet; hujusmodi regulariter sunt Episcopi, etiam quoad beneficia illa, quæ sunt Papæ reservata solùm quoad collationem, quæ scilicet Episcopus conferre non potest, sed potest illis privare.

Quamvis enim plura sint beneficia, & dignitates, quorum collatio ex jure Canonico est reservata Summo Pontifici, ut Ecclesie Patriarchales, Episcopales, &c. ut in regulis Cancelleriae Apostolicae, quas referunt Canonistæ, & breviter Phœbeus lib. 1. tit. 13. plura etiam sunt, quæ sunt reservata Pontifici, vel ratione sua liberæ dispositionis, & jurisdictionis, quatenus ipse velit beneficium conferre, cuius collatio ad Episcopum spectaret: vel ratione devolutionis ob negligentiam, vel delictum inferiorum Ordinariorum.

Insuper extat reservatio mensum, & alternativa: dantur enim menses Apostolici, in quibus quorumvis beneficiorum, alter quam per resignationem vacantium, spectantum ad Summum Pontificem, Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis personaliter in suis Ecclesiæ residentibus conceditur alternativa sex mensum, in quibus si vacent beneficia libera, & ab illis, ver. gr. à Patronis independentia, possint illa conferre; ita ut Januarius spectet ad Papam, Februarius ad Episcopum, Martius ad Papam, Aprilis ad Episcopum, & sic alternatim quoad reliquos menses.

RENUNTIATIO, SEU RESIGNATIO CONDITIONALIS

1338 Non potest fieri, nisi in manibus Papæ: unde non potest ab Episcopo admitti sine autoritate Summi Pontificis. Ita S. Pius V. per Bullam 58. editam I. Aprilis 1568 incip. Quanta Ecclesia. Talis, I. est renuntiatio beneficii facta in favorem tertiae personæ, sub conditione aliquis pensionis solvenda ipsi resignanti, vel alteri: v. numer. 1209. & 1264. 2. Facta sub conditione, seu cum reservatione regressus, vel ingressus, aut accessus. Cum reservatione

Re-

Regressus fit, quando quis beneficium jam ademptum alteri renuntiat, reservando sibi jus ad beneficium redeundi, si resignatarius premortatur. Cum reservatione ingressus fit, quando quis post beneficii collationem sibi factam, ante possessionem illud alteri renuntiat, sub conditionem, ut resignatario premortuo, possit propria auctoritate in ejus possessionem ingredi. Cum reservatione accessus fit, quando beneficium alicui incapaci, v. gr. puer destitutum, alteri interim conferatur, sub conditione, ut incapacitate illius cessante, ver. gr. post legitimam attarem, possit ille propria auctoritate ad beneficium alteri collatum accedere, & pro se accipere. Hinc ingressus, regressus, & accessus est prohibitus per Trid. sess. 25. de reform. cap. 7.

1339 Resignatio, seu renuntiatio beneficii facta sub conditione præcise, ut conferatur alicui certæ persona, absque alio addito, aut pacto ex relatis à Castrop. p. 2. tral. 13. disp. 6. punt. 2. §. 1. num. 3. & aliis, vocatur simplex in favorem, & consequenter, quod possit ab Ordinario admitti. Alii apud Pirhing. libr. I. tit. 9. fol. 5. §. 4. volunt, quod possit ab Episcopo admitti, ita tamen, ut dicta clausula recipiatur, & habeatur pronon adjecta; nam resignans non potest Episcopum resignationem admittentem obligare, ut beneficium renuntiatum certæ personæ conferat; sed potest libere cui velit conferre, unde personæ à resignante designate si conferat, libere conferet, non ex vi conditionis resignantis.

Dicendum tamen est, hujusmodi resignationem faciendam esse in manibus Summi Pontificis, ad cavenda pericula, quæ intervenire possunt; & ita servat stylus Curia, & recepta consuetudo (ait Pirhing cit.) fundata in Bulla S. Pius V. cit. ubi hæc habentur verba.

Caveant autem Episcopi, & alii prædicti, itemque omnes electores, presentatores, & patroni, tam Ecclesiastici, quam laici quicunque sint, ne verbo quidem, aut nutu, vel signo, futuri in hujusmodi beneficiis, & officiis successores, ab ipsis resignantibus, aut aliis eorum significacione, vel hortatu resignentur, aut de his assumidis promissio inter eos, vel etiam intentio qualisque intercedat.

Resignatio beneficii facta ab uno certæ personæ sub conditione, ut illius beneficium sibi conferatur, potest ab Episcopo admitti, quia est permutatio permitta in jure Canonico, ut infra n. 1347.

1340 Resignatione beneficii in favorem tertiae personæ, auctoritate legitima facta, superior eam admittens, non debet illi tertio beneficium conferre, nisi sit idoneus; quia resi-

gnatio illi facta includit tacitam conditionem Canonum, si sit idoneus.

Verum tamen est, quod in renuntiatione atque etiam in permutatione non tenetur renuntians, aut permutans assumere dignorem; quia ex nullo jure tale onus imponitur; quoniam ipse non eligit, sed jus, quod habet, alteri cedit; unde sufficit, quod dignum assimat. Castrop. p. 2. tral. 13. disp. 2. p. 11. n. 11. cum pluribus.

RENUNTIATIO PURA,

1341 Seu simplex, & absoluta, potest ab Episcopo admitti sub justis, & certis causis. Ita S. Pius V. in Bullâ cit.

Causæ ad simplicem & absolutam renuntiatiōnem honestandam, & ab Episcopo admittendam, requisitæ ex jure Canonico, maximè S. Pius V. in cit. Bullâ, sunt plures, I. Si beneficiarius sit senio consactus. 2. Valerudinarius, 3. Corpore impeditus, v. gr. si laboret lepra, paralyssi, &c. ita ut non valeat, ut oportet, suo satisfacere muneri, 4. Corpore vitatus, v. gr. si sit furdus, cæcus, &c. 5. Si sit obnoxius criminis, ob quod possit beneficio privari, 6. Si sit ad aliud beneficium sufficiens promotus, maximè si sit incompatibile, 7. Si sit censuris, aut poenit Ecclesiasticis irretitus, quarum absolutionem aut dispensationem faciliter obtinere non potest. 8. Si capitales habeat inimiciatas, aut aliud, ob quod non sit in loco beneficij sectus, 9. Si sit Religionem ingressurus, aut matrimonium contracturus, dummodo realiter exequatur.

1342 Ubi nota, I. quod beneficium resignatum ob Patrimonium, statim provideri potest, illo contracto. At resignatum ob Religionem, provideri non potest, nisi professione fecuta.

2. Si beneficiarius sit in sacris, & sit ordinatus in titulum illius beneficij, debet hoc in resignatione exprimere. Et neque admitti potest, nisi constet, quod possit aliunde commodè vivere, ut in tom. 3. n. 48. Admitti tamen potest, si sit Religiosus.

3. Pro beneficiis residentiam exposcentibus, in resignatione exprimi debet tempus, à quo beneficium obtinuit, ex Stylo Curia; nam non solet resignatio admitti, nisi sit triennio possessa.

4. Resignatio beneficii, sive simplex, & absoluta, sive ad favorem alterius facta à Clerico in gravi infinitate constituto, si Clericus ultra viginti dies à die consensu per se, vel per procuratorem coram legitimo superiore præstiti, non supervixerit, sed infra viginti dies moriatur, cedit, & beneficium

K 2 va-

vacare censetur, non per resignationem, sed per obitum, ex Reg. 19. Cane. Apost. Idem dicitur de Clerico sano, qui ultra viginti dies à die consensus praesertim non supervixit; sed post resignationem, sive à Superiori admissam, sive non admissam, infra viginti dies morte naturali (non sufficit civilis) mortuus est. Quod est dispositum ad vitandas fraudes, & ne de beneficiis disponatur per modum ultimae voluntatis, sicut de bonis patrimonialibus. Pirhing. cit. selt. 3. § 2.

Ex recentis igitur causis in jure expressis, atque etiam ex aliis honestis causis, utilitatem tamen, & necessitatem Ecclesiae resipientibus, insuper notatis conditionibus servatis, possunt Episcopi resignationes simplices & absolutas beneficiorum admittere: v. n. 1337.

1343 Et quanvis S. Pius V. in citata Bulla velit, hanc servari conditionem, ut beneficia resignata non conferantur ipsorum resignantium, aut Episcoporum resignationes admittentium consanguineis, affinibus, vel familiaribus, etiam per fallacem circuitum multiplicataram per extraneos collationum. Castrop. part. 2. tr. 23. disp. 6 punt. 2. §. 1. n. 7. ait: Averte tamen, hanc constitutionem quoad hanc conditionem non videris recipiam, sed portius à principio siue ab ea supplicatum, Garc. 21. par. de beneficiis cap. 3. num. 270. August. Barbos. allegat. 69. n. 48. & consequenter nec penas ob hanc causam ibidem imponitas. Idem innuit Pirhing. in lib. 1. cit. 9. selt. 4. § 3.

1344 Renunciatio facta ex metu gravi, juxta plures, est ipso jure nulla; per alios cum Castrop. cit. §. 5. n. 4. est ipso jure valida, sed venit rescindenda à Superiori; talis tamen metus esse debet extrinsece, incusus ab alio nomine ad finem extorquendi renunciationem; juxta dicta de metu in votis, in contractibus, & matrimonio.

Hae ratione valida est renunciatio facta ex metu inimicitiae in loco, ut dictum est n. 1341. aut ex metu malitia plebis, ex cap. Nisi cum priuilegio de renanti. quia tunc renunciatio liberè à resignante eligitur tamquam medium ad malum, quod timet, vitandum.

1345 Renunciatio vero facta dolo, seu fraude, est ipso jure nulla. Castrop. cit. num. 7. & Pirhing. cit. selt. 7. §. 3. quia metus minuit, sed dolo, & dolus omnem tollit libertatem, & ex 1. ff. de dolo, Fraudatoris sua malitia non debet esse lucreta. Nec debet quod alterius odio prægravari, ex reg. 20. in 6. v. n. 1664.

1346 Denique. Quavis resignatio beneficii, etiam causa permutationis facta, & cœlubus beneficii, sive curati, sive simplicis &c. est publicanda intra determinatum tempus,

Ita præscribit Greg. XII. in Bulla 85. Humanum vix iudicio, cuius sumnam refert Pirhing. cit. selt. 6. §. 5.

1347 Debent autem publicari à quibusvis resigntariis, etiam exemptis, etiam officialibus Curia Romana; immo ab ipsis etiam Cardinalibus, si in eorum favorem beneficia aliqua resignentur; & quidem intra sex menses, si in Curia Romana resignatum sit beneficium, & hoc sicut sit citra montes; si vero ultra montes situm sit, intra 9. menses à die supplicationis datae, & resignatae. Si vero extra Curiam coram Ordinariis locorum resignatio facta sit, intra tres menses à die, quo collatum beneficium resignatum fuit, computandos, quod intra mensem à tempore factæ resignationis, sub poena privationis juris conferendi, à collatore incurrienda, nisi intra mensem resignatum beneficium resignatio contulerit, & sub poena nulliter factæ resignationis, si forma Gregorianæ Constitutionis in factis his resigntibus servata non fuit.

P E R M U T A T I O

1347 It, quando duo Clerici sua beneficia cedunt, ut alter alterius beneficium consequatur. Unde involvit duplēm resignationem conditionalem. Est autem à Jure Canonico permisum; & potest ab Episcopo, seu Superiori ordinario admitti; non est enim aliud, quā mutua permutatio beneficii proprii cum beneficio alterius.

Quatuor tamen requiruntur conditions. Prima. Quod fiat autoritate Superioris; quod si fiat autoritate propria, erit nulla, & simoniaca. Nomine Superioris; venient Episcopi, & illi, qui jurisdictionem habent Episcopalem, dicēt non dignitatem, ita ut ad ipsos spectet, nedium conferre, sed etiam privare. Si beneficia permutanda sint in diversis Diœcesis, permutatio ab utroque Ordinario debet autoritatem defumere.

Secunda, ut non fiat, nisi ex legitima causa: causæ legitimæ sunt superioris recentia; unde non sufficit solus permutantis favor, aut ejus privatum temporale commodum; sed semper requiritur aliqua Ecclesia necessitas, aut utilitas, ut qui usi loco est minus utilis, alibi valeat se utilius exercere, & Quod si permut. §. 8d autem.

Tertia, ut si beneficia permutanda sunt inæqualia, talis excessus non compensetur pecunia, aut alio temporalis pretio estimabili, sive talis excessus sit in dignitate, aut alio spirituali, sive in fructibus, dummodo si amne-

athenexus titulo beneficii, alias erit simonia, scilicet, si sit facta ex bonis Ecclesiæ. Mixtum, si sit facta partim ex bonis patrimonialibus, partim ex bonis Ecclesiæ, seu quod ex patronis Ecclesiasticis, & laicis coalescit: num. 1350.

1350 Patrono plura competitū jura, 1. competit præcipuus locus in Ecclesia, 2. onus, & officium Ecclesiæ, ejusque bona tuendi & protegendi, 3. jus præsentandi ad beneficium vacans, 4. quod si ipse, aut ejus filii ad summam in opem pervenerint, debeat ex bonis Ecclesiæ à se fundatae sublevari, & sustentari ex relato cap. Nobis.

Quæ jura Glossa in cit. cap. Nobis, his verbis comprehendit:
Patrono debetur honos, onus, utilitasque.
Præsens ut præstet, defendat, alatur egentias.

Patrono Ecclesiastico conceditur tempus sex mensium ad præsentandum, laico vero tempus quadrimestre à die notitiae vacationis beneficii, intra quod si præsentare negligant, devolvitur collatio ad Superiorum illum, ad quem institutio pertinet, ex cap. unico de jure patr. in 6.

Patr. collatio devolvitur, 1. Si patr. sint plures, & intra dictum tempus de persona instituenda non concordaverint; 2. Si persona à majori parte patronorum præsentata, repugnatibus aliis, non possit sine scandalo substatu; tunc namque potest, & debet Prælatus, ut melius secundum Deum judicaverit, Ecclesiæ providere, 3. Si de jure patronatus contingat lis & inter dictum tempus non fuerit definitum cui competat, ex c. quoniam 3. de jure patr. Idque provisum est, ne Ecclesia diu maneat legitimo Rectore destituta, & ne beneficia diu suspensa maneat in Ecclesiæ perniciem: v. n. 1274.

1351 Episcopus non tenetur monere patrum de beneficiarii morte, si patronus potuit sciens; tunc enī ad ipsum patrum spectat curare de tuis sui iuris.

E contra Mendo in Epit. ver. beneficium, n. 4. addit,

Quod si beneficiarius distans decedat ē vita, ejusque mortem solus Episcopus sciat, & non moneat patronum, qui eam non potuit scire, & transleant quatuor menses designati patronis laicis ad præsentandum, & sex menses designati post obitum beneficiarii patronis Ecclesiasticis: adhuc non pertinet provisio beneficii de jure devoluto ad Episcopum, sicut pertineret, nisi si adasset ea circumstantia; nam patrono nequit tunc imputari omissione præsentandi. Quod si Episcopus recte provideat de jure devoluto Capellaniam, & in ejus institutione injungatur, conferendam fore per-